

LEVANDULOVÝ STATEK BEZDĚKOV

Příklad dobré praxe

Úvod

Levandulový statek Bezděkov je rodinná farma zaměřená na pěstování levandule a agroturistiku, nacházející se ve vesnici Bezděkov u Úsova v severní Moravě. Farma se nachází v malebné krajině Zábřežské vrchoviny, která přitahuje řadu turistů, ale zároveň nabízí ideální podmínky pro zemědělství, což dokazuje bohatá zemědělská historie a tradice regionu. Ačkoliv je hlavní specializací statku, jak název napovídá, pěstování levandule, naleznete zde také širokou škálu ovoce, zeleniny, bylin a hospodářských zvířat.

Farma

Farma prošla zásadní proměnou v roce 2014, kdy byly vysazeny první rostliny levandule. Od té doby byla celá usedlost přeměněna na kombinaci zemědělského podniku a turistického zařízení. Farmu vlastní a vedou manželé Lukáš a Veronika Drlíkovi. Jádrem jejich konceptu je ekologické pěstování vlastních plodin a ovoce, zpracování produktů přímo na farmě a jejich prodej turistům v místním obchodě. Turisté přicházejí buď na samotnou návštěvu farmy, nebo využívají ubytování jako výchozí bod pro výlety do okolí. V hlavní sezóně v červnu a červenci bývá ubytování plně obsazené, zatímco v klidnějších obdobích farmu navštíví průměrně čtyři hosté denně.

Lokalita

Levandulový statek Bezděkov se nachází ve vesnici Bezděkov u Úsova v Olomouckém kraji na severní Moravě. Okolní krajina je tvořena Zábřežskou vrchovinou. Nejbližším větším městem je Olomouc, vzdálená 45 kilometrů jihovýchodně. Brno leží přibližně 120 kilometrů jižně a Ostrava asi 140 kilometrů východně. Region navštěvuje velké množství turistů, kteří vyhledávají jak krásy přírody, tak i kulturní památky, jako například historické centrum Olomouce nebo hrad Bouzov.

Cíle zemědělské regenerace

Farma se rozkládá na 17 hektarech a zaměstnává dva stálé pracovníky, během sezóny pak až dvacet brigádníků. Kromě toho na farmě celoročně pracuje osm členů rodiny. Hlavní produkt, levandule, se pěstuje ve velkém měřítku ekologickým způsobem, přičemž je pěstování doplněno o celou řadu dalších léčivých rostlin a bylin. První levandule byla zasazena v roce 2014 – tehdy šlo o 500 sazenic. O rok později vzniklo první levandulové pole a postupně přibývala další, až vzniklo celé „levandulové království“.

Rodina Drlíkových pevně věří v principy ekologického zemědělství. Všechny plodiny pěstují bez použití herbicidů a pesticidů. Tento přístup však přinesl i komplikace, zejména s bujným růstem plevelu, který bylo třeba ručně odstraňovat. Dalším problémem byla silná eroze půdy způsobená vyššími srážkami a svažitostí pozemků, což vedlo k jejich splavování.

Zaměření na osvědčené postupy

Pro omezení eroze půdy zavedli na farmě větší diverzitu plodin, což zvyšuje množství živin v půdě a její celkovou kvalitu. Pěstují se zde různé druhy léčivých rostlin, ovoce, zeleniny i stromů. Všechny produkty se zpracovávají přímo na farmě a prodávají se v obchodě stejně jako levandule. Proti plevelům bylo nalezeno ekologické řešení – rodina si pořídila stádo třiceti ovcí, které pole spásají. Tímto způsobem odpadla potřeba mechanizace či chemického zásahu. Ovce navíc přispívají ke zlepšení vlastností půdy i jejímu provzdušnění. Aby se předešlo splavování půdy, byly mezi řádky polí vysázeny travnaté pásy.

Finanční aspekty a výzvy při zavádění regenerativn ích opatření

Podle pana Drlíka čelila farma během svého rozvoje mnoha administrativním překážkám. Do agroturistiky se pustil bez předchozích zkušeností, bez dotací, grantů či darů. Jako jednu z aktuálních výzev uvádí napjaté vztahy se sousedními farmáři, kterým vadí zvýšená doprava v okolí. Co se týče samotného ekologického pěstování, zmiňuje složitost celého procesu, avšak s časem se postupy zefektivnily.

Kategorizace, klíčová slova

Tato případová studie prezentuje příklad ekologického pěstování a řízení pastvin pomocí spásání, konkrétně ovce.

Správa pastvin, spásání travníků, spásání ovce, pěstování plodin, diverzita plodin, zdraví půdy, eroze půdy, živiny v půdě

Výhody a nevýhody ekologického pěstování a spásání zvířaty

Výhody	Menší znečištění půdy díky vynechání chemických látek.
	Ekologické produkty jsou zdravější a mají vyšší hodnotu.
	Spásání je šetrnější k půdě a levnější než ruční práce.
Nevýhody	Pěstování bez chemie je dražší a časově náročnější.
	Vyšší nároky na znalosti a zkušenosti.
	Vyšší provozní náklady.

Poučení (Získané znalosti a potřebné dovednosti)

Znalosti	Znalost ekologického zemědělství.
	Jak udržet převažující monokulturu a vhodně doplnit pole jinými plodinami.
	Přesná znalost půdního profilu a úrovně srážek.
Dovednosti	Umět se starat o hospodářská zvířata.
	Umět zpracovávat veškeré plodiny, aby byla farma efektivní.
	Schopnost strategického plánování – ekologické pěstování může být zpočátku méně výnosné než konvenční.

Odkazy a zdroje

- <https://www.levandulovystatek.cz/>
- <https://www.levandulovystatek.cz/lavender-farm-bezdekov>
- <https://www.centralaok.cz/levandulovy-statek-bezdekov-slavi-10-let>
- <https://www.asz.cz/clanek/7765/ctvrte-misto-ve-farme-roku-2018-levandulovy-statek-bezdekov/>

Kontaktní údaje

Webová stránka

Levandulový statek Bezděkov – Bezděkov u Úsova 6, 789 73 Úsov, Česká republika

+420 604 744 535

Regenerative Agricultural Practices for Environmental Rejuvenation and Sustainable Ecosystems on European Farms

Associazione
Sviluppo Rurale

enprojects

Asociace
soukromého
zemědělství ČR

www.regenerateproject.eu

Project number: 2024-1-CZ01-KA220-VET-000254669

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Co-funded by
the European Union

